

ГОГОЛІНА ГАЛИНА ВОЛОДИМИРІВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
викладач кафедри інтелектуальної власності
та цивільно-правових дисциплін
Київського інституту інтелектуальної власності та права*

СЕМЕНА АНАСТАСІЯ

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
студентка Київського інституту інтелектуальної власності та права*

ПРОМИСЛОВИЙ ЗРАЗОК ЯК ОБ'ЄКТ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Бурхливий розвиток товарно-грошових відносин, боротьба за споживача та ринок збуту зумовили необхідність для товаровиробників та інших суб'єктів підприємницької діяльності, які надають супутні послуги необхідність в інструментах, які б виконували серед іншого розпізнавальну функцію. Такими інструментами є засоби індивідуалізації суб'єктів господарювання. Товарний знак, логотип, та пов'язані з ними впізнавані промислові зразки (тара, етикетки, дизайн, принти візерунків).

Промисловим зразком відповідно до ст. 1 Закону України «Про охорону прав на промислові зразки» від 15.12.1993р. є результат інтелектуальної, творчої діяльності людини в галузі художнього конструювання. Автором є людина, творчою працею якої створено промисловий зразок, а охоронним документом – свідоцтво про державну реєстрацію промислового зразка. Проте не кожен малюнок чи дизайн може отримати таку охорону, адже об'єкт має відповідати умовам правової охорони:

1) він не має суперечити публічному порядку, загальновизнаним принципам моралі.

2) об'єкт має відповідати критеріям охороноздатності:

Законодавець у вищеназваному законі закріпив наступні критерії охороноздатності: промисловий зразок має бути новим, тобто широкий загал не знає подібного, більш того – ідентичного промислового зразка. Ще одним критерієм охороноздатності є наявність індивідуального характеру. Тобто, те загальне враження, яке він справляє на інформованого користувача, має відрізнятися від загального враження, яке справляє на такого користувача будь-який інший промисловий зразок, доведений до загального відома.

Законодавець надав можливість отримати правову охорону не тільки тим промисловим зразкам, які отримали охоронний документ – свідоцтво, а й тим що були доведені до загального відома на території України. Проте строк охорони таких незареєстрованих промислових зразків є меншим. Якщо промисловий зразок, що охороняється свідоцтвом має строк чинності майнових прав 5 років від дати подання заявки до Національного органу інтелектуальної власності, то строк чинності майнових прав на незареєстрований промисловий зразок, що відомий

широкому загалу на території України – 3 роки. Доведеним до загально-го відома промисловим зразком є такий об'єкт, що був опублікований або експонований на виставці, або використаний у торгівлі тощо. Законодавець не обмежує власників майнових прав на промисловий зразок у способах доведення їх до широкого загалу.

Власник зареєстрованого промислового зразка має привілей – подати клопотання на подовження строку правової охорони на один або більше п'ятирічних термінів, але не більше 25 років у сумі від дати подання заявки;

Одним з найвідоміших прикладів промислового зразку є Комплект етикеток для торта, правовласником якого є Приватне акціонерне товариство "Київська кондитерська фабрика "РОШЕН". Рішення про створення нового бренду було прийнято у 2000 році. Розробкою бренда ROSHEN зайнялось "Бюро Маркетингових Технологій". Іноземне звучання українського бренду було пояснено, як бажання створити міжнародний кондитерський бренд із ціллю подальшої експансії на зарубіжні ринки [1].

Захист авторського права. Логотипом бренду і товарним знаком є назва компанії написана на червоній стрічці. «Рошен» також має власний сайт (<https://www.roshen.com>) з інформацією про компанію. На сайті викладено коротку інформацію щодо захисту даних, які належать компанії.

Щодо товарних знаків зазначено наступне:

«На цьому Сайті представлені логотипи, образи марки та інші товарні знаки й знаки обслуговування (надалі спільно – «Знаки»), що є власністю компанії «Рошен» та її дочірніх підприємств, або її ліцензіарів чи постачальників інформації або використовувані ними на підставі отриманої ліцензії. Усі такі Знаки є власністю їх власників. Ніщо, що міститься на цьому Сайті, не має розглядатися як надання, у порядку презумпції, процесуального відводу або на інших підставах, будь-якої ліцензії чи права на використання будь-якого Знака, відтвореного на цьому Сайті, без письмового дозволу компанії «Рошен» або будь-якої третьої сторони, якій може належати Знак, відтворений на цьому Сайті. Компанія «Рошен» залишає за собою усі прямо не надані права на цей Сайт та його інформаційний вміст. Цей Сайт та увесь його інформаційний вміст, у тому числі текст, дизайн, графіка, інтерфейси та код, а також їх вибір й розташування, захищені в якості компіляції законодавством про авторське право України та інших країн.» [7].

Щодо авторського права:

Якщо не зазначено інше, будь-які графічні зображення, кнопки та текст, що знаходиться на цьому Сайті, є виключною власністю компанії «Рошен» та її дочірніх підприємств. Дані елементи не можна копіювати, поширювати, відтворювати або передавати у будь-якій формі чи будь-якими засобами, у тому числі електронними, механічними, за допомогою фотокопіювання, запису або іншими засобами, без одержання на те попереднього письмового дозволу від компанії «Рошен» [7].

Згідно ст. 20 Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів та послуг» кожне посягання на права власника зареєстрованого знаку

є порушенням права цього власника. Такими порушеннями повинні признаватися несумлінні дії з боку будь-якої особи, що використовує ідентичний або подібний товарний знак, та в свою чергу, тягнуть за собою адміністративну відповідальність [5].

Судові справи. У 2017 році ДК «Кондитерська корпорація "Рошен" та ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» подали позов до Господарського суду міста Києва про порушення прав інтелектуальної власності ТОВ «Київський БКК». Підставою стало використання у своїй господарській діяльності на території України стрічки, яка містить словесні та/або графічні елементи на червоному тлі, при пакуванні товарів власного виробництва такі, що порушують права інтелектуальної власності ДП "Кондитерська корпорація «Рошен» та ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» на знак «ROSHEN», визнаний добре відомим в Україні рішенням Апеляційної палати Державної служби інтелектуальної власності України від 10.05.2017 року для товарів 30 класу МКТП: «борошняні кондитерські вироби, торти». Внаслідок даного позову ТОВ «Київський БКК» було зобов'язано знищити всі стрічки, що містять словесні та/або графічні елементи на червоному тлі, які є схожими настільки, що їх можна сплутати із знаком «ROSHEN» [2].

Також Кондитерська корпорація Roshen судиться за право використання торгової марки «Київський торт» з харківським виробником морозива – компанією Хладопром.

Згідно з матеріалами судової справи, Roshen просить суд заборонити Хладопрому використовувати в своїй діяльності в Україні позначення «Київський торт» як окремо, так і разом із зображенням листя каштана, плодів каштану для морозива.

Використання цих елементів, на думку корпорації, порушує права інтелектуальної власності Roshen.

Також кондитери попросили суд вилучити з обороту і знищити всі упаковки та етикетки з названими вище елементами і анулювати свідоцтво про реєстрацію на знак для товарів і послуг ТМ «Хрещатик Київський торт» [5].

Хладопром подали апеляцію до Північного апеляційного господарського суду, розгляд апеляції призначено на 13 квітня 2021 року [3].

Компанії «Рошен» вдалося відстояти своє право на використання відповідної ТМ у Київського БКК – компанії уклали мирову, а з асортименту БКК зник «Київський торт».

Крім Київського торта, предметом судових розглядів став торт «Казковий ключик» виробництва БКК, який, на думку Roshen, вводив в оману споживачів тортів «Золотий ключик» виробництва корпорації [6]. Була також подана апеляція, але її залишили без задоволення [4].

Список використаної літератури:

1. Енциклопедія брендів і архів кращої реклами зі всього світу «Brandpedia», URL: <https://www.brandpedia.ru/brand-972.html>.

2. Єдиний державний реєстр судових рішень, URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/78800337>.
3. Єдиний державний реєстр судових рішень, URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95672725>.
4. Єдиний державний реєстр судових рішень, URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/90229534>.
5. Закон України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» // Відомості Верховної Ради України, 1993. – №7, ст.36, URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12#Text>.
6. Інтернет-газета «Економічна правда», URL: <https://www.epravda.com.ua/news/2020/01/30/656436/>.
7. Офіційний сайт КК «Рошен», URL: <https://www.roshen.com>.

Ключові слова: промисловий зразок, право інтелектуальної власності, бренд, логотип, об'єкт інтелектуальної власності.

Ключевые слова: промышленный образец, право интеллектуальной собственности, бренд, логотип, объект интеллектуальной собственности.

Key words: industrial design, intellectual property right, brand, logo, object of intellectual property.

СТЕПАНЕЦЬ ЮРІЙ ЛЕОНІДОВИЧ

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
асистент кафедри загальнотеоретичної, конституційної та цивільної
юриспруденції Миколаївського інституту права, аспірант*

ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ РЕКЛАМИ ЯК ОБ'ЄКТА АВТОРСЬКОГО ПРАВА

На сьогоднішній день складно уявити наше життя без реклами. Реклама супроводжує людину всюди і неможливо заперечувати її вплив на життя суспільства в цілому. Протягом двох останніх десятиліть відбулися істотні зміни, в тому числі, рекламна діяльність поширилася, крім звичного сегмента телебачення і зовнішньої реклами, в інтернет – простір: соціальні мережі, інтернет розсилка, банери на веб-сайтах і т.д.

З урахуванням стрімкого розвитку інформаційно-комунікаційних технологій, розширення ринку різних товарів, робіт і послуг з'являється проблема регламентації рекламної діяльності, а так само і захисту прав та законних інтересів творців рекламного продукту. Тому при створенні реклами важливо розібратися в тому, як не порушити чуже авторське право і уникнути покарання, а також захистити надалі створений рекламний продукт від його незаконного копіювання.

Перелік об'єктів, на які розповсюджується правова охорона авторським правом закріплений у ст. 433 Цивільного кодексу України (далі – ЦК України) та ст. 8 Закону України "Про авторське право і суміжні права". Проте, реклама як самостійний об'єкт, у наведених нормативно-